

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

19. De Obligatis ad Ratiocinia ordinandis, vel non.

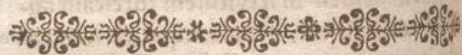
[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

§. IV.

- 8 *Effectus servitutis sunt* I. quòd servus, quidquid acquirit, acquirit Domino, cujus juri subjectus est. *l. 1. §. igitur. ff. de his, qui sui vel alieni jur.* II. quòd servo omnes actus juris Civilis interdicti sint: unde nec bona propria habere, nec exercere commercia, nec testamenta condere, nec testificari, nec aliis juribus civilibus frui potest, licet ex persona Domini possit contrahere. *l. 16. l. 20. §. servus ff. qui testam. facere possint.* III. quòd vilitas servilis conditionis servum ab ordinibus, & dignitate Clericali repellat, nisi libertati fuerit restitutus per manumissionem expressam vel tacitam: ne aliàs injuria & præjudicium Domino fiat, dum servus ordinatus propter decentiam statûs Clericalis non amplius audet opera servilia præstare, sicut antea *c. 1. & passim h. t. c. 10. & 21. dist. 54.* ubi hæc prohibitio etiam ad servos improprie dictos, puta ad servos adscriptitios, originarios, & homines proprios proportionaliter, id est, habito respectu ad interesse Domini, extenditur. Non obstat, quòd juxta Apostolum relatum in *c. 1. de Conjug. serv.* nec liber, nec servus à Sacramentis Ecclesiæ removendus sit: quia loquitur de Sacramentis, quæ suscipientis gratiã conferuntur, ut Baptismus, Confirmatio, Evcharistia, &c. à quibus nullus fidelis excludi debet, secus est de ordine, qui aliorum potius, quàm suscipientis causã institutus est.
- 10 Sed quid juris, si defacto servus ordinetur? R. referre, an sciente nec contradicente, an verò ignorante, vel contradicente Domino ordinetur? Priori casu eò ipsò tacitè præsumitur manumissus, & confestim fit liber. *c. 20 dist. 54.* Posteriori autem casu subdistinguentum est: quia si servus tantum ordinetur in Minoribus, redigitur in pristinam servitutem, si Dominus petat juxta *c. 9. ead. dist.* Si verò ordinetur in sacris ordinibus, tunc

ex peculio suo oblatò pretiò semet redimere, vel alium servum substituere debet, si potest; si non potest, tunc & ipse depositus domino petenti restituitur in servitutem. *c. 2. & 7. h. t.* nisi Sacerdos ordinatus sit, quo casu in ordine permanet quidem liber, sed peculii sui amissione mulctatur, aut si peculio careat, domino in spiritualibus officiis servire debet, si velit. *d. c. 9. & 10. dist. 54.* Planè quando servus ab Episcopo sciente ejus conditionem ad sacros ordines promotus est, ipse quidem manet liber, sed ordinans pro illo satisfacere tenetur, & domino dare alios duos æquales servos, vel eorundem æstimationem. *c. 19. ead. dist. Hostiensis in Summa h. t. n. 7.*

Quod attinet modum tollendi hanc irregularitatem, in comperto est, eam cessare statim sublata servitute, absque alia dispensatione, quacunque demum ratione servus redimatur, cum non fundetur in ulla ignominia, aut defectu decentiæ remanente, sed omnino sedem habeat in servitute, ut docent *Canonnes citati.*

TITULUS XIX.

De Obligatis ad ratiocinia ordinandis, vel non.

SUMMARIÆ.

1. Quid sit obligatio ad ratiocinia?
2. Quinam obligentur ad ratiocinia?
3. Quinam obligati ad ratiocinia ordinari nequeant?
4. Quid juris, si defacto ordinentur?

Aliud impedimentum suscipiendi ordines inducit obligatio ad rationem reddendas rationes.

§. I.

Definitur obligatio ad ratiocinia, quòd sit obligatio reddendarum rationum de generali administratione rei alienæ.

§. II.

2 *Subiectum* huius obligationis sunt obligati ad ratiocinia. Dicuntur autem obligari omnes, qui susceperunt officium, vel administrationem rei alienæ, sive publicæ, ut Curiales, Iudices, Syndici, Thesaurarii æris publici; sive privatæ, ut Tutores, Curatores, Procuratores, Testamentorum executores, & id genus hominum. Gonzal. *in c. un. n. 6. h. t.* Hostiensis *in Summa h. t. n. 2.*

§. III.

3 *Effectus* obligationis ad ratiocinia est, quod eâ adstricti ante officium finitum, redditas rationes & plenam liberationem ordinari nequeant, ne Ecclesia diffametur per huiusmodi ministros, qui fortè doli fraudisque argui possent. *c. un. h. t. c. un. dist. 53. c. 3. dist. 54.*

Sunt tamen quidam officiales & administratores, qui *hiscæ Canonibus* non comprehenduntur, & ad Ordines admittuntur; ut I. Tutores actuales, seu defensores miserabilium personarum, nempe Orphanorum, pauperum, & similibum. II. Administratores locorum piorum, causarum piarum, & rerum Ecclesiasticarum. III. Defensores personarum Ecclesiasticarum. IV. Qui legitimam tutelam proximorum agnatorum susceperunt. Ratio est: quia Clericis quoque conceditur similibum tutela, & administratio. *c. 5. dist. 89. c. 22. causâ 16. q. 7. & c. 1. causâ 21. q. 3. Pirrhing h. t. num. 3.*

4 Sed quid si quis ratiociniis obstrictus contra prohibitionem juris defacto ordinatus sit? R. Bona ordinati Creditoribus cedere in solutum, & si non sufficiant, ab Episcopo adigendum esse, ut quàm primùm fieri potest, perfectè satisfaciatur. Imò Gloss. *in c. un. h. t. V. infamatur.* docet, Episcopum ordinantem pro ordinato teneri, si in culpa fuetit, & scienter talem ordinaverit contra voluntatem Creditorum. Ademit enim tunc suo facto Cre-

ditoribus potestatem absolutè exigendi ob privilegia Clericalia, & ordinato facultatem satisfaciendi ex negotiationibus sæcularibus, à quibus propter Ordines susceptos abstinere debet. Cæterùm ordinatus, si malitiosè & in fraudem aliorum Ordines receperit, ab Episcopo quidem arbitrariè puniri potest, ex dispositione juris tamen propterea nec deponitur, nec clericalibus privilegiis privatur, nec ab Ordinum exercitio suspenditur, cum nullam incurrat irregularitatem, utpote quæ ex natura sua perpetua est, & propter temporalem aliquam obligationem non contrahitur. Sayrus *de Censuris lib. 6. c. 14. n. 9.*

TITULUS XX.

De Corpore vitiatis ordinandis vel non.

SUMMARIÆ.

1. *Definitur vitium corporis.*
2. *Quinam corpore vitiati sint?*
3. *Ab ordinibus semoventur debilitati & mutilati.*
4. *Notabiliter deformes.* 5. *Et se ipsos sine causa mutilantes.*
6. *Qualiter vitium corporis impediatur usum Ordinis?*
7. *Super vitio corporis regulariter dispensat solus Pontifex.*

Licitam Ordinationem quoque impedit vitium corporis.

§. I.

Definitur vitium corporis, quòd sit defectus, ratione cuius quis vel impeditur à congruo exercitio Ordinum, vel exercere non potest, nisi cum gravi irreverentia, aut scandalo.

§. II.

Subiectum huius vitii sunt corpore vitiati; qui sunt vel debilitati, vel deformes, vel mutilati.

Debilitati dicuntur, qui habent quidem omnia membra, sed tamen unum aut plura inefficacia & ad sacrum ministerium inutilia, v. g. manum aridam, oculum cæcum, crus

Q2

con-